

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 54/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen turistiveron käyttöönottamisesta Suomen kunnissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Heikki Auton /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 54/2020 vp:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy selvittääkseen turistiveron lainsäädännöllisen soveltuvuuden sekä mahdollistaakseen turistiveron käyttöönottamisen Suomessa joko alueellisesti tai valtakunnallisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kirjallinen kysymys koskee niin sanottua turistiveroa. Kirjallisessa kysymyksessä tarkoitettussa tilanteessa turistiveron suuruus ja kriteerit voisivat vaihdella esimerkiksi sesongeittain ja sen suuruus voisi määräytyä esimerkiksi kiinteästi, majoituksen tason mukaan tai prosentteina huonehinnasta. Kirjallisessa kysymyksessä esitetään, että kyseinen veromalli voisi tuoda esimerkiksi Rovaniemen kaupungille vuosittain lisää verotuloja 1,3 miljoonaa euroa, jos pelkästään rekisteröidyistä majoitusvuorokausista perittäisiin turistiveroa 1 euro/yöpyminen.

Turistiverossa olisi kyse kokonaan uudesta veromallista Suomessa. Siitä, olisiko turistivero mahdollista ja tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön Suomessa, ei ole tehty selvityksiä. Tällaisia selvityksiä ei ole myöskään vireillä. Koska kyse olisi kokonaan uudesta veromallista, sen käyttöönottamisesta aiheutuisi hallinnollista työtä ja kustannuksia niin majoitustoimialalle kuin Verohallinnollekin. Turistiveron käyttöönotto edellyttäisi esimerkiksi muutoksia paitsi Verohallinnon myös todennäköisesti majoitustoimialankin toimijoiden tietojärjestelmiin. Turistiverosta aiheutuisi hallinnollista työtä ja kustannuksia edellä mainituille tahoille myös vuosittain. Verotulovaikutuksen voidaan ennakoida olevan suhteellisen vähäinen veron keräämisestä aiheutuvaan vuosittaiseen hallinnolliseen työhön ja kustannuksiin nähden.

Majoitustoimialalla toimivat yhteisöt, kuten osakeyhtiöt, kuuluvat yhteisöverotuksen piiriin ja maksavat verotettavista tuloistaan yhteisöveroa. Täten kyseisen toimialan tuottama tulo on jo tällä hetkellä verotuksen kohteena. Turistiverossa olisi siten kyse majoitustoimialaan kohdistuvasta lisäverosta, vaikka se kirjallisessa kysymyksessä tarkoitettussa tilanteessa sinänsä perittäisiinkin eri verosubjektilta (turistilta). Majoitustoimialan näkökulmasta turistivero voisi lisäksi vaikuttaa negatiivisesti tulevaan kehitykseen ja investointeihin, kuten uusien yritysten perustamiseen sekä hotellien rakentamiseen.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 54/2020 vp

Kuten kirjallisessa kysymyksessäkin on esitetty, turistiveroon sinänsä liittyy myös sitä puoltavia näkökohtia ja tavoitteita. Turistivero voisi mahdollisesti kuitenkin vähentää turismia ja Suomen kiinnostavuutta matkailukohteena. Tämän seurauksena turistien Suomessa kauppaan, mukaan lukien majoitukseen, käyttämä raha voisi vähentyä. Kaupan supistumisella olisi puolestaan valtion verotuloja pienentävä vaikutus. Jos turismin määrä Suomessa vähenisi, se voisi johtaa konkurssihin ja irtisanomisiin majoitustoimialalla. Tästä näkökulmasta turistivero voisi siten mahdollisesti johtaa työllisyysasteen alenemiseen. Turistiverolla voisi olla myös kielteisiä vaikutuksia Suomen kilpailukykyyn majoitustoimialalla esimerkiksi tilanteessa, jossa vaihtoehtona olisi rakentaa hotelli joko maahan, joka perii turistiveroa, tai maahan, joka ei peri sitä.

EU-lainsäädännössä säädetään periaatteista, jotka koskevat muun ohella syrjintäkieltoa, sijoittautumisvapautta sekä pääomien ja palveluiden vapaata tarjoamista ja liikkumista. Keskeisesti näiden periaatteiden vuoksi turistiveroa ei voitaisi Suomessa rajoittaa koskemaan pelkästään ulkomaalaisia matkailijoita. Turistivero tulisi sen sijaan säätää koskemaan sekä ulkomaalaisia että kotimaisia matkailijoita, jotta veromalli olisi EU-lainsäädännön mukainen. Turistiveron säätäminen koskemaan myös kotimaisia matkailijoita voisi vähentää kotimaanmatkailun kiinnostavuutta ja siten lisätä edellä käsiteltyjä negatiivisia vaikutuksia Suomen talouteen ja työllisyysasteeseen.

Niiden tavoitteiden lisäksi, joita kirjallisessa kysymyksessä on tarkoitettu, turistiveron yhtenä tavoitteena voitaneen yleisesti pitää myös määrältään liian suureksi käyneen turismin ja matkailun hillitsemistä. Turistiveron käyttöönottoa ei Suomessa voida perustella tällaisella tavoitteella. Jos turistiveron käyttöönottoa Suomessa päätettäisiin kuitenkin selvittää, tässä yhteydessä tulisi tarkemmin arvioida, mitä mahdollisia vaikutuksia kyseisellä veromallilla olisi muun ohella majoitustoimialalle, Suomen kiinnostavuudelle matkailukohteena sekä ylipäänsä Suomen taloudelle.

Yllä esitettyjen näkökohtien vuoksi Suomessa ei tällä hetkellä alueellisesti tai valtakunnallisesti kerätä niin sanottua turistiveroa. Valtiovarainministeriössä ei ole myöskään käynnissä turistiveroon liittyvää tarkempaa selvitystyötä.

Helsinki 6.3.2020

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni